

strækkelig stærkt, at kaste Skatten over paa Konsumenterne; men i samme Øjeblik det gaar ud over den Produktion, som netop hører til selve Landet, og som Beskyttelsen virker paa, ville ogsaa de komme til at bære den. Men de uproduktive Dele af Grundbesidderne — dertil regner jeg nærmest Husejerne i de store Byer, der leve af at leje Huse ud — de ville under de Forhold, vi have nu, ganske sikkert kunne kaste Skatten over paa de brede Lag. Dog skal jeg indrømme, at kommer der uheldige Konjunkturer, ville disse Mennesker rammes endnu haardere end de andre, for de eje ikke den Modstandsevne, som Produktionen har. Den større eller mindre Dygtighed hos dem spiller ingen Rolle, de maa staa i deres Husdør og vente. — Endvidere har denne Skat en Fejl til: den rammer den personlige Dygtighed. Jo dygtigere en Mand er, jo mere han har oparbejdet sin Ejendom, desto stærkere vil han blive vurderet til Ejendomsskyld, og desto stærkere vil han komme til at svare Skat.

Der eksisterer altsaa mangfoldige Grunde til ikke at tage en saadan Skat, hvis den ikke har berettiget Rod i Fortiden. Grunden til, at man har foreslaaet denne Skat, ligger i de gamle Hartkornsskatter, som man strøg i Fjor. Den Gang mente man, at man ikke kunde blive helt fri for Skat paa fast Ejendom, da Hartkornsskatterne nu en Gang vare Skatter, der hvilede paa Jorden. Saaledes var den almindelige Betragtning. Men den var heller ikke rigtig, for de gamle Hartkornsskatter hvilede ikke paa Jorden og havde ikke deres Rod i Jorden. Det var en Formueskat, der hvilede paa den i Jorden bundne Formue, og hvor man som Maalestok for Formuen brugte Hartkornet, lige saa sikkert som man her som Maalestok bruger 1,000 Kr. Disse gamle Hartkornsskatter have aldrig nogen Sinde hvilet paa selve Jorden, de have kun hvilet paa den Kapital, man ansaa Jorden for at være værd. Man har efterhaanden fikseret den, og dog har der mange Gange været Tale om at sætte en ny Matrikel, saa det er dog bevisligt, at man der havde Syn for, at det var en Skat, der var sat efter Værdien. Havde det været Jordskat, maatte den være paalagt efter Arealet som det konstante, men den er paalignet efter Hartkorn, som kunde anvendes med samme Berettigelse som Penge som Maalestok. Men i dette Tilfælde — det tror jeg ikke kan modsiges — er det en givev Sag, at disse gamle Formueskatter, som Hartkornss-

skatter var, burde have skiftet Plads samtidig med, at Kapitalerne, som de beskattede, skiftede Plads. Det er en Regel, som enhver Skat ellers har, at den skifter Plads samtidig med, at Formuen skifter Plads. Det have de ikke gjort. Her har man i mange Tider uforandret svaret disse gamle Hartkornsskatter. Skønt Jorden og de faste Ejendomme bleve betyngede med Gæld, og Formuen skiftede Plads, saa hvilede dog disse gamle Hartkornsskatter fast paa dem. Naar man har sagt, at det at hæve Hartkornsskatterne var at give Hartkornsejerne en Foræring, en Present, saa svarer jeg, at det er saa langt fra, at man derigennem giver nogen Present, som noget kan være. Tværtimod, det er en sent kommende Retfærdighedshandling, og er der nogen, der har noget til gode, er det Hartkornsejerne, der have til gode, for de have i mangfoldige Aar svaret de Skatter, som rettelig tilkom den Kapital at svare, som var frigjort. Men dette er ogsaa indrømmet af det høje Ting, for i samme Øjeblik det høje Ting har frafaldet Teorien om Statens Prioriteter i Jordejendommene, i samme Øjeblik erklærer det ogsaa de gamle Hartkornsskatter for at være Formueskatter og maa som Konsekvens deraf ogsaa sige, at de maa skifte Plads sammen med Formuen. Men ogsaa, i samme Øjeblik det høje Ting her frafalder Teorien om Jordprioriteten, i samme Øjeblik bliver ogsaa Stillingen: en fast Dobbeltbeskatning af Formue, der er anbragt i fast Ejendom, fuldstændig uholdbar. Den kan ikke holdes. Den kan kun holdes under den Forudsætning, at Staten ejer Prioritet i Jorden. Saa snart den opgives, kan Dobbeltbeskatning af Formue, der er anbragt i Jorden, ikke holdes, det er en uholdbar Stilling. Hvis man vil have en Ekstraskat paa Formue, som er anbragt i fast Ejendom, maatte man først bevise, at fast Ejendom af Staten fordrer Ydelser, som andre Arter af Formue ikke fordrer. Hvis den fordrer saadanne Ydelser, kunde man paalægge den Ekstraskat. Men denne Ekstraskat maatte være under en anden Form, under hvilken man kunde se, hvorfor den blev paalagt. Men det tvivler jeg meget paa, at noget Menneske kan paastaa, at Formue, anbragt i fast Ejendom, fordrer Ydelser af Staten, som andre Sorter af Formue ikke fordrer. Tværtimod, i mange Retninger er Jorden eller Grunden langt lettere for Staten at passe paa end al anden Formue, og de Ydelser, som de faste Ejendomme forlange i Form af Hart-